

The background of the slide features a repeating pattern of blue, isometric AI chip icons. Each icon is a square with rounded corners, a central square labeled 'AI', and small rectangular protrusions on the sides, resembling a microchip. They are arranged in a staggered grid across the top half of the slide.

Samen werken aan AI-geletterdheid

AP seminar AI-geletterdheid 2025

18 juni 2025 | Directie Coördinatie Algoritmes

AP

bescherming in een
digitale wereld

Overzicht bestaande kaders

Artikel 4 AIV

Wetgeving

Vereist dat organisaties ervoor zorgen dat hun werknemers voldoende AI-geletterd zijn. Bij de inzet of het gebruik van AI-systemen moet betrokken personeel beschikken over de vaardigheden, kennis en het begrip die nodig zijn om effectief met AI te kunnen werken

Living repository

Praktijkvoorbeelden

De EU AI Office heeft een aantal van de bestaande praktijken van de betrokken organisaties bij het AI-pact verzameld om een levend archief te creëren met voorbeelden van bestaande praktijken op het gebied van AI-geletterdheid

Handreiking AI-G

Kader van AP

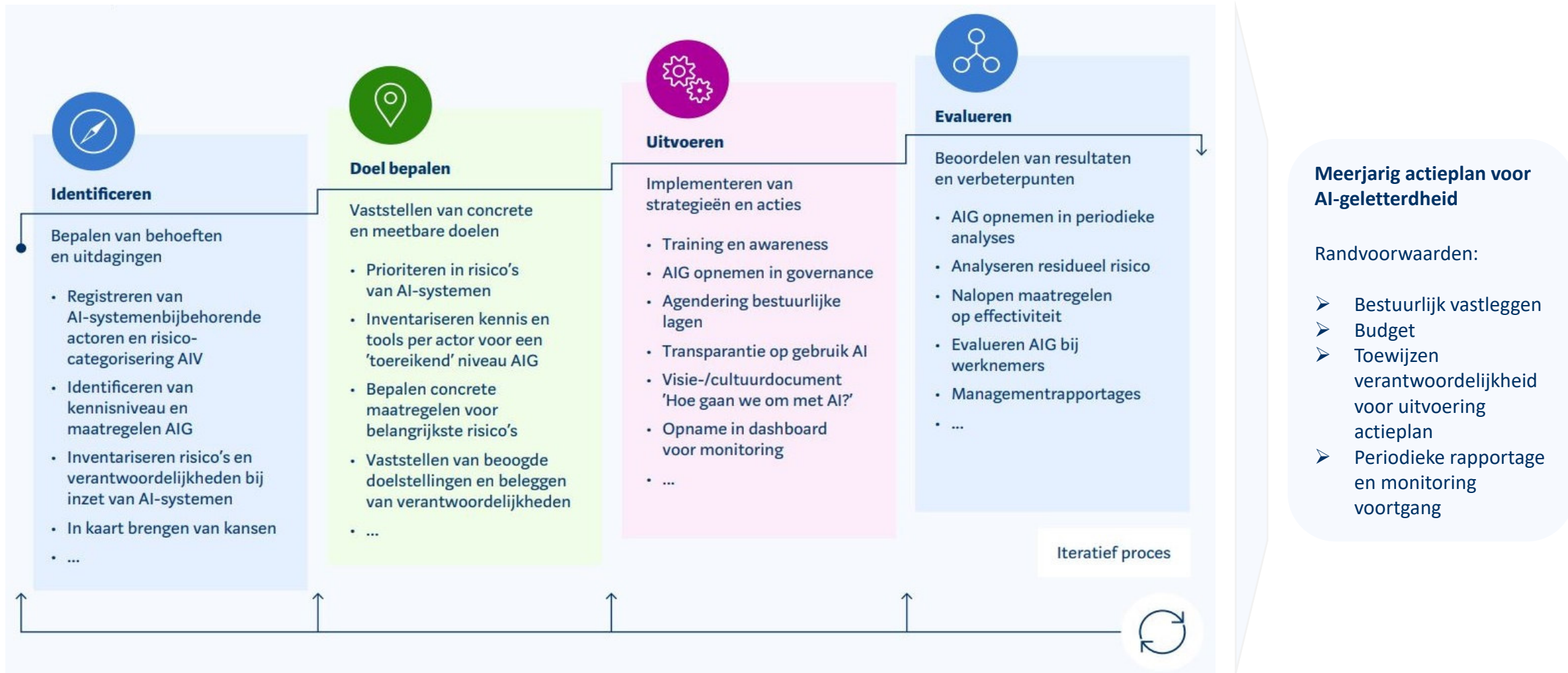
Het ontwikkelen van een meerjarig actieplan om AI-geletterdheid binnen organisaties te bevorderen en om AI-geletterdheid aan te pakken als bouwsteen voor het beheren van AI-systemen

Q&A

Verduidelijking

FAQ over het definiëren van AI-geletterdheid, (naleving van artikel 4, handhaving, de aanpak van het AI-bureau voor AI-geletterdheid en andere nuttige bronnen

Meerjarig actieplan voor opbouwen AI-geletterdheid

[Bekijk document "Aan de slag met AI-geletterdheid"](#)

AI-verordening: Artikel 4

Aanbieders en gebruiksverantwoordelijken van AI-systemen nemen maatregelen om, zoveel als mogelijk, te zorgen voor een toereikend niveau van AI-geletterdheid bij hun personeel en andere personen die namens hen AI-systemen exploiteren en gebruiken, en houden daarbij rekening met hun technische kennis, ervaring, onderwijs en opleiding en de context waarin de AI-systemen zullen worden gebruikt, evenals met de personen of groepen personen ten aanzien van wie de AI-systemen zullen worden gebruikt.

AI-verordening: Artikel 4

- + Geen 'one-size-fits all'
- + Technische, sociale, ethische en praktische aspecten

- + Wat voldoende is, wordt niet voorgeschreven door de wet

Aanbieders en gebruiksverantwoordelijken van AI-systemen nemen maatregelen om, zoveel als mogelijk, te zorgen voor een toereikend niveau van AI-geletterdheid bij hun personeel en andere personen die namens hen AI-systemen exploiteren en gebruiken, en houden daarbij rekening met hun technische kennis, ervaring, onderwijs en opleiding en de context waarin de AI-systemen zullen worden gebruikt, evenals met de personen of groepen personen ten aanzien van wie de AI-systemen zullen worden gebruikt.

- + Kennis
- + Vaardigheden
- + Begrip

- + Vaardigheden en kennis verschillen per sector en situatie

- + Afhankelijk van de beschikbare middelen

- + Alle relevante actoren in de AI-waardeketen

- + Actor: rol en kennis van een werknemer met betrekking tot het AI-systeem
- + Risico: rekening houdend met rechten en plichten AI-wet

Q&A – Analyse

Definitie

- Alle aanbieders en gebruikers van AI-systemen
- Informed deployment & awareness
- Niet alleen personeel, ook klanten & service providers
- Geen verplichting om te meten
- Versterkt transparantie en menselijk toezicht

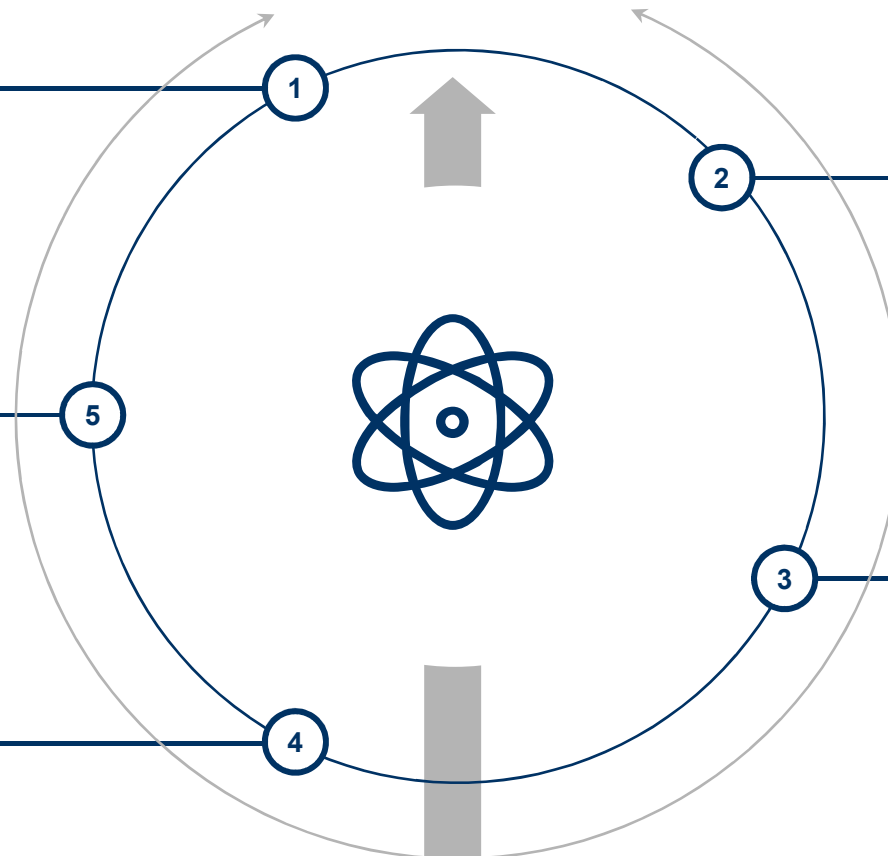
Aanpak EC & AI office

- EC - Internal AI web portal & (AI tool) learnings
- EC - AI community
- AI Office - update living repository & Q&A
- AI Office - one stop shops (EDHI) for SME's

Handhaving

- Toezicht bij nationale MSA's
- Proportionele aanpak, gebaseerd op individueel geval:
 - Aard
 - Ernst
 - Intentie

AI-geletterdheid

Naleving

- Geen specifiek format of training
- Belang van risico awareness and risicomitigatie
- Geen noodzaak voor certificeringen of governance
- Interne registratie volstaat

Minimum content AI-G

- Zorg voor een algemeen begrip van AI
- Overweeg de rol en het risico van AI
- Bouw acties op voorgaande analyse, en overweeg:
 - Verschil in kennis en vaardigheden
 - Context, sector, persoon, kennisniveau

Living repository – *No one size fits all...*

Klein

Methodes: interactieve workshops, onboarding sessies, self-learning documentatie, rol specifieke-gidsen

Monitoring & evaluatie: informele feedback, team discussies, interne reviews, engagement statistieken

Uitdagingen: beperkte resources, AI-trends bijhouden, impact meten, toegankelijkheid garanderen, trainingen koppelen aan specifieke context

Middel

Methodes: generieke trainings, de training aanpassen aan het geletterdheidsniveau van de deelnemers, digitale modules

Monitoring & evaluatie: statistieken, gebruik van tools, leerdoelen zijn gedefinieerd, belangrijkste indicatoren om de effectiviteit van programma's te meten

Uitdagingen: balans tussen trainingsdiepte en toegankelijkheid, kennis vergaring, consistente betrokkenheid

Groot

Methodes: e-learnings op interne platforms, videomodules, VR-training, persoonlijke trainingen, verantwoorde AI-richtlijnen en ondersteunend materiaal

Monitoring & evaluaties: enquêtes na de training, kwalitatieve feedback, monitoring via gestructureerde KPI's

Uitdagingen: culturele weerstand, tekort aan trainers, tempo van AI-innovatie, ongelijke adoptie, gebrek aan bewustzijn, impact meten

Overzicht oproep tot input

Eerste inzichten op basis van de AP oproep tot input; dit is geen volledige weergave van de huidige aanpak op AI-geletterdheid door organisaties in Nederland

ORGANISATIE

- Wat is het profiel en sector van de organisatie
- Hoe worden AI-systemen binnen de organisatie gebruikt
- Welke borging en betrokkenheid heeft de aanpak

MAATREGELEN

- Wat is het startmoment van de aanpak op van AI-geletterdheid
- In welke mate is de aanpak specifiek ingericht
- Wat is de vorm van guidance en methodes

EVALUATIE

- Hoe wordt gemonitord op de voortgang
- Wat is de effectiviteit van de aanpak
- Welke uitdagingen & behoeftes heeft de organisatie

Organisatie

Eerste inzichten op basis van de AP oproep tot input; dit is geen volledige weergave van de huidige aanpak op AI-geletterdheid door organisaties in Nederland

ORGANISATIE

- Wat is het profiel en sector van de organisatie
- Hoe worden AI-systemen binnen de organisatie gebruikt
- Welke borging en betrokkenheid heeft de aanpak

MAATREGELEN

- Wat is het startmoment van de aanpak op van AI-geletterdheid
- In welke mate is de aanpak specifiek ingericht
- Wat is de vorm van guidance en methodes

EVALUATIE

- Hoe wordt gemonitord op de voortgang
- Wat is de effectiviteit van de aanpak
- Welke uitdagingen & behoeftes heeft de organisatie

INZICHTEN

Verschillende type AI-systemen in verschillende sectoren

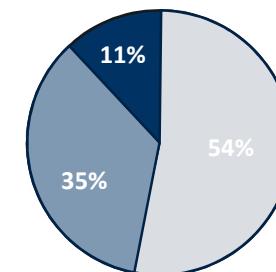
• Consultancy	>	AI governance tools
• Ziekenhuis	>	Administratieve ondersteuning m.b.v. GenAI
• Onderwijsinstellingen	>	Onderwijs innovatie, ondersteuning student
• Gemeentes	>	Ondersteuning medewerkers, beveiliging

Betrokken afdelingen

- 70% van de respondenten heeft een verantwoordelijk persoon aangesteld
- Bij grote organisaties zijn vaak ook datastrategen, de IT afdeling, communicatie, management en het interne opleidingsinstituut betrokken

Wordt AI-geletterdheid op dit moment geagendeerd in de bestuurlijke lagen?

☐ ja ☐ enigszins ☐ nee

Maatregelen

Eerste inzichten op basis van de AP oproep tot input; dit is geen volledige weergave van de huidige aanpak op AI-geletterdheid door organisaties in Nederland

ORGANISATIE

- Wat is het profiel en sector van de organisatie
- Hoe worden AI-systemen binnen de organisatie gebruikt
- Welke borging en betrokkenheid heeft de aanpak

MAATREGELEN

- Wat is het startmoment van de aanpak op van AI-geletterdheid
- In welke mate is de aanpak specifiek ingericht
- Wat is de vorm van guidance en methodes

EVALUATIE

- Hoe wordt gemonitord op de voortgang
- Wat is de effectiviteit van de aanpak
- Welke uitdagingen & behoeftes heeft de organisatie

INZICHTEN

Startpunt

- Inventarisatie AI-systemen bij alle managers
- Multi-disciplinaire werkgroep
- Informatiedeling met (koepel) organisaties
- Urgentiebesef bij medewerkers
- Wettelijke verplichting
- Publicaties over ethische kaders AI

Verantwoordelijkheden

- Verantwoordelijkheid breed beleggen in organisatie
- Leidinggevendenden betrekken bij belang AI-geletterdheid

Methodes

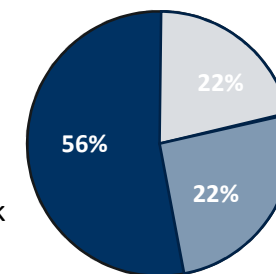
- Basistraining AI
- Gelaagd model: verplichte en vrijwillige trainingen
- Online portaal met leermateriaal en informatie-hub
- Groepsessies geleid door experts
- Klanteducatie door workshops

Visie & kaders

- Strategisch kader & koers AI-geletterdheid
- Richtlijnen voor omgang met generatieve AI
- Opstellen van ethische kaders voor omgang AI-systemen
- AI-geletterdheid betrekken in bedrijfsbeleid

Is uw aanpak van AI-geletterdheid op dit moment generiek?

☐ generiek ☐ specifiek ☒ niet volledig duidelijk

Voorbeeld

Eerste inzichten op basis van de AP oproep tot input; dit is geen volledige weergave van de huidige aanpak op AI-geletterdheid door organisaties in Nederland

Casus 1

Machinebouwbedrijf (ca. 240 werknemers)

Verantwoordelijkheid: Werkgroep beleid (bijeenkomsten bijwonen)

Training:

- Kennissessie over AI - 20 % van het bedrijf aanwezig, hoofdzakelijk leidinggevende en enkele afgevaardigden per afdeling.
- Workshop om tot een tweetal meest kansrijke toepassingen te komen >twee toepassingen worden m.b.v. externe partij gerealiseerd
- Pilot: MS Copilot geïnstalleerd bij aantal medewerkers om use cases uit te proberen

Beleid: bedrijfsbeleid op AI op het Intranet met korte E-learning.

Inventarisatie: managers geven input voor (>50) mogelijke toepassingen van AI-tools binnen de organisatie.

Casus 2

Overheidsinstantie

Verantwoordelijkheid: benoemen AI-officer als vraagbaak voor de organisatie, met o.a. vergroten AI-geletterdheid in het werkpakket

Training:

- AI-training gevolgd door brede groep collega's;
- Online workshop voor de hele organisatie over het gebruik en do's en don'ts van generatieve AI;

Beleid: Richtlijnen in ontwikkeling voor gebruik van generatieve AI

Kaders: In het datalab zijn AI-toepassingen en kaders ontwikkeld; onderdeel van het werk van het lab is het begeleiden van medewerkers met de toepassingen in pilots.

Evaluatie

Eerste inzichten op basis van de AP oproep tot input; dit is geen volledige weergave van de huidige aanpak op AI-geletterdheid door organisaties in Nederland

ORGANISATIE

- Wat is het profiel en sector van de organisatie
- Hoe worden AI-systemen binnen de organisatie gebruikt
- Welke borging en betrokkenheid heeft de aanpak

MAATREGELEN

- Wat is het startmoment van de aanpak op van AI-geletterdheid
- In welke mate is de aanpak specifiek ingericht
- Wat is de vorm van guidance en methodes

EVALUATIE

- Hoe wordt gemonitord op de voortgang
- Wat is de effectiviteit van de aanpak
- Welke uitdagingen & behoeftes heeft de organisatie

INZICHTEN

Meest effectieve methodes om de kennis van AI te bevorderen

- Fysiek het gesprek aangaan
- Gelaagde workshops
- Trainen met specifieke scenario's
- Aan de hand van persona's te werk gaan

Uitdagingen & behoeftes

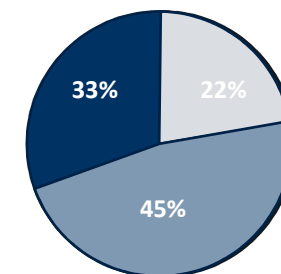
- Creëren urgentie bij management
- Sectoroverstijgend bewustzijn ontwikkelen
- Bereiken van alle stakeholders
- Tijd en ruimte van werknemers
- Goed zicht krijgen op kennisniveau
- Voldoende allocatie van budget

Wordt AI-geletterdheid momenteel gemonitord binnen de organisatie?

ja

enigszins

nee

Overkoepelende observaties...

Wat viel op

- + Organisaties zijn over het algemeen **bezig met het inrichten van de aanpak**, de evaluatie is de volgende fase
 - + Met name bij (semi-) publieke en kleine organisaties **heersen er zorgen voor tekort** aan middelen, tijd voor opleiding en budget
 - + Ad-hoc maatregelen blijken niet voldoende, **structurele borging** van de aanpak in de organisatie is essentieel
 - + Het organisatie-bewustzijn over AI-geletterdheid groeit, echter **enthousiasmeren** van werknemers **is een uitdaging**
 - + Organisaties hebben op het gebied van **AI-geletterdheid behoeften aan hulpmiddelen, best practices en use cases** van gelijksoortige organisaties
-

... En aanbevelingen

Key take aways

- + Het **bevorderen van AI-geletterdheid** helpt bij het mitigeren van risico's en het benutten van kansen op het gebied van AI.
 - + We zien dat veel al veel organisaties AI-geletterdheid **op de radar** hebben en initiatieven nemen om eraan te werken.
 - + Uitgebreide analyses op de juiste aanpak is een valkuil. Inmiddels zijn er verschillende **hulpmiddelen** op het gebied van digitale-geletterdheid.
 - + De constante en snelle ontwikkeling van AI-toepassingen vergt een **continue inspanning** om AI-geletterdheid op niveau te houden.
 - + AP komt met een **vervolg** op de handreiking met een samenvatting van de inzichten, best practices & overzicht van nuttige publicaties.
-

AP

| bescherming in een
digitale wereld